

Αν και δεν υπάρχει διαθέσιμη θεραπεία για τον ιό HSV, τα διαθέσιμα αντι-ιικά φάρμακα περιορίζουν τη συχνότητα έξαρσης της λοίμωξης. Η έγκαιρη χρήση προφυλακτικού μειώνει τον κίνδυνο μετάδοσης, αλλά θα πρέπει να αποφεύγεται η σεξουαλική επαφή κατά τις περιόδους έξαρσης των συμπτωμάτων.

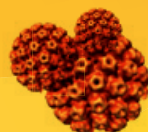
CMV: Η λοίμωξη με τον ιό είναι ιδιαίτερα κοινή και, παρότι μη αναστρέψιμη, συνήθως δεν προκαλεί βλάβη στον οργανισμό. Πιθανά ήπια συμπτώματα περιλαμβάνουν πυρετό, πονόλαιμο, κόπωση και διογκωμένους αδένες. Ωστόσο, ο ιός CMV είναι δυνατό να προκαλέσει σοβαρότερη νόσο σε άτομα με ασθενές ανοσοποιητικό σύστημα. Ο ιός μεταδίδεται μέσω επαφής με τα βιολογικά υγρά μολυσμένου ατόμου (π.χ. γάλλο, ούρα κ.λ.π.). Επίσης, είναι δυνατή η μετάδοση από την έγκυο στο έμβρυο, χέ-χονός που μπορεί να προκαλέσει μόνιμη βλάβη στο νεογνό (π.χ. κώφωση ή άλλες αναπτυξιακές ανωμαλίες). Μέχρι στιγμής δεν υπάρχουν διαθέσιμα φάρμακα κι εμβόλια έναντι του CMV.

EBV: Και αυτός ο ιός είναι από τους πλέον κοινούς. Όταν η μόλυνση συμβεί σε εφηβική ή νεαρή ηλικία, προκαλείται λοιμώδης μονοπυρήνωση στο 35-50% των περιπτώσεων. Τα συμπτώματα (πυρετός, πονόλαιμος, διογκωμένοι λεμφαδένες) υποχωρούν εντός 1-2 μηνών, ωστόσο ο ιός EBV παραμένει σε λανθάνουσα κατάσταση για το υπόλοιπο της ζωής του ατόμου. Σε ελάχιστες περιπτώσεις και πολλά χρόνια μετά τη μόλυνση, ο ιός μπορεί να προκαλέσει επάνινες μορφές καρκίνου (π.χ. λέμφωμα Burkitt και καρκίνωμα της ρινοφαρυγγικής κοιλότητας).

Η μετάδοση του EBV πραγματοποιείται μέσω επαφής με γάλλο μολυσμένου ατόμου, ενώ δεν είναι πιθανό να συμβεί μέσω του αίματος ή του αέρα. Δεν υπάρχει αντιμετώπιση για τη λοιμώδη μονοπυρήνωση (φάρμακα, εμβόλια), εκτός της συμπτωματικής θεραπείας.

HBV: Ο ιός προκαλεί μία μορφή μεταδοτικής ιογενούς ηπατίτιδας (ηπατίτιδα Β), η οποία μπορεί να είναι αυτοϊάσιμη ή μόνιμη. Η χρόνια ηπατίτιδα Β μπορεί να οδηγήσει σε πρόωρο θάνατο, λόγω κίρρωσης του ήπατος ή εμφάνισης ηπατοκυτταρικού καρκινώματος. Η μετάδοση του ιού πραγματοποιείται μέσω της επαφής με βιολογικά υγρά μολυσμένου ατόμου, όπως σπέρμα, κοιλιακές εκκρίσεις και αίμα. Η πρόληψη της νόσου μέσω εκτεταμένων προγραμμάτων εμβολιασμού νηπίων και εφήβων, έχει περιορίσει σημαντικά την εξάπλωση του ιού.

HCV: Και αυτός ο ιός προκαλεί μεταδοτική ιογενή ηπατίτιδα (ηπατίτιδα C), αλλά ο κοινός τρόπος μετάδοσής του είναι μέσω του αίματος (π.χ. μετάγγιση με μη ελεγχμένο αίμα, κοινό-χρηστές βελήτσες, προσωπικά είδη υγιεινής και καλλωπισμού κ.ά.). Η σεξουαλική μετάδοση είναι σπάνια, αν και μπορεί να προκληθεί μέσω των εκδορών του βλεννοχόρου των γεννητικών οργάνων.

Πηγές:

World Health Organization (WHO)
(<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs110/en/index.html>)

US Centers for Disease Control and Prevention
(<http://www.cdc.gov/>)

Επιμέλεια φυλλαδίου:

Θ. Αγοραστός, Καθηγητής ΑΠΘ

Σ. Μπουκουβάλα, Επικ. Καθηγ. ΔΠΘ

Μ. Παπαϊωάννου, Επιστ. Συνεργ. ΔΠΘ

Θ.Κ. Κωνσταντινίδης, Αν. Καθηγ. ΑΠΘ

Α. Αλεξίου-Χατζάκη, Αν. Καθηγ. ΔΠΘ

Τμήμα Ιατρικής
Τμήμα Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

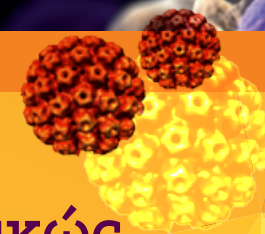
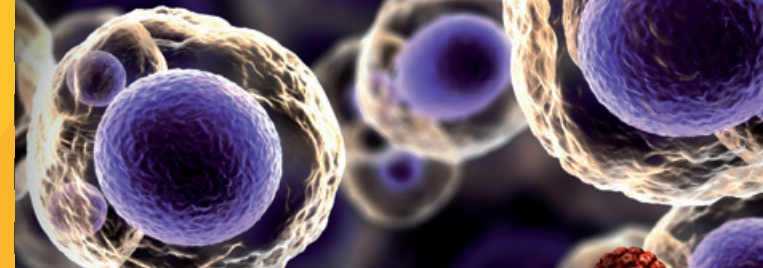
European Territorial Cooperation Programme
Greece-Bulgaria 2007-2013
INVESTING IN OUR FUTURE
Co-funded by the European Union (ERDF) and National Funds of Greece and Bulgaria

Mevir (<http://mevir.duth.gr/>)

f /mevir

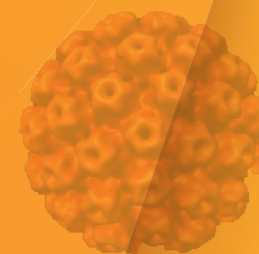
CONFERENCE ORGANIZATION
www.neoanalysis.eu

Σεξουαλικά Μεταδιδόμενες Ιογενείς Λοιμώξεις

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ

ενημερώσου
ερωτεύσου υπεύθυνα
προφυλάξου
εμβολιάσου
συμβούλεψου το γιατρό σου
μίλα με το συντροφό σου

Οι σεξουαλικά μεταδιδόμενες ιογενείς λοιμώξεις (ΣΜΙΛ) αποτελούν σοβαρό πρόβλημα για τη δημόσια υγεία

Λοιμώξεις οι οποίες μεταδίδονται κυρίως με τη σεξουαλική επαφή είναι δυνατό να οφείλονται σε βακτήρια, παράσιτα ή ιούς. Οι τελευταίοι προκαλούν τις λεγόμενες σεξουαλικά μεταδιδόμενες ιογενείς λοιμώξεις (ΣΜΙΛ), οι οποίες αποτελούν σημαντικό πρόβλημα υγείας παγκοσμίως. Άτομα που έχουν μολυνθεί (φορείς) μπορεί να μην εμφανίζουν οι ίδιοι συμπτώματα, ωστόσο είναι σε θέση να μεταδίδουν τη νόσο στους σεξουαλικούς συντρόφους τους, ανεξαρτήτως φύλου. Με ή χωρίς συμπτώματα, οι ΣΜΙΛ μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία. Αν και δεν υπάρχει θεραπεία για καμία ΣΜΙΛ, η διαχείριση ορισμένων από αυτές είναι δυνατή με κατάλληλη φαρμακευτική αγωγή, ενώ κάποιες (HBV και HPV) μπορούν ακόμη να προληφθούν με εμβολιασμό. Η διάγνωση των ΣΜΙΛ πραγματοποιείται κυρίως με εργαστηριακές εξετάσεις.

Οι συνήθειες ΣΜΙΛ οφείλονται σε

- HIV** Ιός ανθρώπινης ανοσολογικής ανεπάρκειας (προκαλεί το AIDS)
- HSV** Ιοί του απλού έρπητα (επικείλιου ή των γεννητικών οργάνων)
- HPV** Ιός των ανθρώπινων θηλωμάτων (προκαλεί κονδυλώματα, καρκίνο του τραχήλου της μήτρας και άλλους καρκίνους)
- HBV** Ιός ηπατίτιδας Β (προκαλεί ηπατίτιδα Β και καρκίνο του ήπατος)
- CMV** Κυτταρομεγαλοϊός (προκαλεί αποβολές και παροδικές λοιμώξεις)
- EBV** Ιός Epstein-Barr (προκαλεί λοιμώδη μονοπυρήνωση και κάποια είδη καρκίνων)

Οι ΣΜΙΛ έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία γυναικών και ανδρών

- Μπορεί να προκαλέσουν θάνατο (AIDS, καρκίνος)
- Μπορεί να επηρεάσουν τη γονιμότητα γυναικών και ανδρών
- Άτομο με προϋπάρχουσα ΣΜΙΛ, είναι ευκολότερο να προσβληθεί και από άλλη ΣΜΙΛ, ιδιαίτερα από τον HIV (AIDS)

Γι' αυτό

Η πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση των ΣΜΙΛ προστατεύει το ίδιο το άτομο και τους σεξουαλικούς συντρόφους του

Μετάδοση

- Μέσω όλων σχεδόν των σεξουαλικών δραστηριοτήτων
- Μέσω του αίματος: Ορισμένες ΣΜΙΛ μπορεί να μεταδοθούν με μετάχρηση αίματος ή μεταμόσχευση ιστού, από τη μητέρα στο παιδί κατά την εγκυμοσύνη και τον τοκετό, την κοινή χρήση βυρчихών και άλλων προσωπικών αντικειμένων (π.χ. οδοντόβουρτσα, ξυραφάκια κ.ά.), τις βελόνες τατουάζ και τρυπήματος αυτιών κ.ά.

Πρόληψη

Απόλυτη προστασία από ΣΜΙΛ δεν υπάρχει, εκτός της πλήρους αποχής από οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα και την αποφυγή έκθεσης στους παραπάνω κινδύνους.

Ωστόσο, η υπεύθυνη σεξουαλική συμπεριφορά και η λήψη κατάλληλων προστατευτικών μέτρων μπορεί να περιορίσει δραστικά τον κίνδυνο μετάδοσης και λοίμωξης. Τέτοια μέτρα είναι τα παρακάτω:

- **Σωστή χρήση προφυλακτικού** σε όλη τη διάρκεια κάθε μορφής σεξουαλικής πράξης (δια του κόλπου, στόματος ή πρωκτού)
- Υπεύθυνη αντιμετώπιση και εμβασμός, τόσο προς τον εαυτό μας, όσο και το σύντροφό μας
- Φροντίδα για έγκυρη ενημέρωση για τους κινδύνους και τους τρόπους αποφυγής τους
- Προληπτικός εμβολιασμός για όσους ιούς είναι διαθέσιμος
- Άρνηση αναζήτησης του ιατρού μόλις εμφανιστούν σχετικά συμπτώματα

Ποιοι ιοί προκαλούν ΣΜΙΛ

HIV: Η μόλυνση με τον ιό είναι μη αναστρέψιμη. Αν και μέχρι εσχάτος δεν έχει αναπτυχθεί κάποια θεραπεία, με κατάλληλη ιατρική φροντίδα είναι δυνατό να απαλυνθούν τα συμπτώματα της νόσου. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι πολλοί φορείς HIV μπορεί να μην εμφανίζουν συμπτώματα ακόμη και 10 χρόνια μετά τη μόλυνσή τους από τον ιό, ωστόσο μπορούν να τον μεταδώσουν.

Η λοίμωξη από τον HIV εξελίσσεται στη νόσο του AIDS όταν το ανοσοποιητικό σύστημα έχει βλαφθεί σε τέτοιο βαθμό που να αδυνατεί να επιτελέσει τη λειτουργία του. Οι ασθενείς με AIDS είναι ιδιαίτερα ευπαθείς σε άλλες ευκαιριακές λοιμώξεις και ορισμένους τύπους καρκίνου.

Ο ιός HIV μεταδίδεται με όλους τους τρόπους που προαναφέρθηκαν, αλλά ΔΕΝ μεταδίδεται με την απλή κοινωνική επαφή, τις κοινές καθημερινές συνθήσεις (π.χ. ποτήρια, μαχαιροπήρουνα), την κοινόχρηστη τουλέττα ή το τείχημα εντόμων.

HPV: Πρόκειται για τον πλέον κοινό ιό που προκαλεί ΣΜΙΛ. Η πλειοψηφία των σεξουαλικά ενεργών ατόμων θα προσβληθούν σε κάποια στιγμή της ζωής τους, αλλά σε μεγάλο ποσοστό των περιπτώσεων η λοίμωξη θα υποχωρήσει από μόνη της εντός 8-18 μηνών. Υπάρχουν πολλοί τύποι HPV που μολύνουν την πρωκτογεννητική περιοχή και των δύο φύλων, καθώς και τη στοματοφαρυγγική κοιλότητα. Το εμφανέστερο σύμπτωμα της λοίμωξης είναι τα κονδυλώματα, αλλά σοβαρότερη συνέπεια αποτελεί η εμφάνιση καρκίνων στα παραπάνω σημεία του σώματος.

Ακόμη και ασυμπτωματικοί φορείς είναι δυνατό να μεταδίδουν τον ιό μέσω της απλής ή σεξουαλικής επαφής των γεννητικών οργάνων, καθώς και κατά τη στοματική ή πρωκτική συνύφεση.

Πέρα από τους παραπάνω τρόπους προφύλαξης, για τον HPV υπάρχει επιπλέον διαθέσιμο εμβόλιο το οποίο προστατεύει άνδρες και γυναίκες από τη μόλυνση. Ο εμβολιασμός παρέχεται ΔΩΡΕΑΝ σε αγόρια και κορίτσια της εφηβικής ηλικίας μέχρι 26 ετών, καθώς και σε ενήλικες.

Απαραίτητη είναι και η τακτική εξέταση γυναικών 21-65 ετών για τον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας με το γνωστό τεστ Παπανικολάου.

Επισημαίνεται, πάντως, ότι η χρήση προφυλακτικού κατά τη σεξουαλική επαφή δεν προστατεύει πλήρως τη μετάδοση του ιού HPV, αν και ελαττώνει σημαντικά τον κίνδυνο.

HSV: Τυπικό σύμπτωμα του ιού είναι οι φουβαλίδες στην περιοχή των γεννητικών οργάνων και το στόμα, οι οποίες δημιουργούν επώδυνες πληγές. Τα συμπτώματα μπορεί να διαρκούν 2-4 εβδομάδες και να περιλαμβάνουν ακόμη πυρετό, ωματικό πόνο και διογκωμένους αδένες. Η επαφή με τις ανοιχτές φουβαλίδες και το υγρό τους διευκολύνει τη μεταφορά του ιού σε άλλα σημεία του σώματος, όπως τα μάτια. Αυτό αποφεύγεται με πλύσιμο των χεριών μετά από οποιαδήποτε επαφή με τις φουβαλίδες.

